

Nr 54.

Av herr **Andersson, Elof, m. fl.**, om *höjning av gällande tullsatser å färska äpplen och päron.*

Oaktat Sveriges fruktskörd under 1922 var så rik, att den mer än väl fyllde landets behov, var importen av färska äpplen och päron likväl högst betydande. Sålunda infördes 1922 under augusti 883,585 kg., under september 753,445 kg., under oktober 415,014 kg., under november 621,487 kg. och under december 655,737 kg., d. v. s. sammanlagt 3,329,268 kg. färska äpplen och päron under dessa fem månader. Närmaste följden av nämnda massimport under den tid, då den svenska frukten fördes i marknaden, blev, att denna senare icke kunde säljas. Detta var fallet icke blott med sekunda frukt och frukt från de landsdelar, där den på grund av mindre gynnsamma väderleksförhållanden icke uppnådde normal utveckling, utan även med den i kvalitativt hänseende förstklassiga frukt, som detta år skördades exempelvis i östra Sveriges kusttrakter. Både till smak och utseende var denna utomordentligt väl utvecklad; ifråga om smak t. o. m. den bästa utländska väsentligt överlägsen. Trots att sådan förstklassig frukt utbjöds till mycket billigt pris, funnos vid årets slut stora mängder prima frukt ännu osålda. T. o. m. en så fin och eljest städse starkt efterfrågad sort som Gravensteiner har ej kunnat avyttras, oaktat intensivt arbete nedlagts på fruktens rationella sortering och inpackning.

Orsaken till sagda förhållande torde främst vara att söka i rådande abnorma valutor samt i de låga fraktkostnaderna i valutasvaga länder. Då man i de på export inriktade fruktodlande europeiska länderna numera icke kan vinna avsättning för sin produktion i valutasvaga länder, dit huvudexporten förr dirigerades, nödgas man numera, snart sagt, till vad pris som helst söka vinna avsättning för frukt i de få länder, där valutan ännu möjliggör import. Därav kommer det sig, att importen till Sverige numera sker i sådan utsträckning, att svårigheter uppstå t. o. m. för att få utländsk frukt försåld. Då emellertid handeln med utländsk frukt f. n. är bättre

organiserad än med svensk och ett flertal större firmor ha baserat sin huvudsakliga verksamhet på fruktimport, kommer utländsk frukt i rådande starka konkurrens i fördelaktigare läge än svenskodlad.

Hade importen av utländsk frukt under 1922 års fem sista månader i någon mån kunnat hämmas, skulle det otvivelaktigt icke mött större svårigheter att åtminstone få den välbehandlade förstklassiga svenska frukten avyttrad. Sannolikt skulle också en avsevärd del av den enklare frukt, som nu använts till kreatursfoder eller fått ruttna bort, kommit till användning som människoföda, till fördel icke blott för de skattedragande fruktodlarna själva utan även för vårt lands handelsbalans.

De svenska fruktodlarna, vilka till mycket stor del utgöras av småbrukare och lägenhetsinnehavare och för vilka fruktodlingen hittills varit en god inkomstkälla, hava under 1922 åsamkats så kännbara förluster, att de näppeligen, om nu rådande förhållanden skola fortfara, kunna tänkas för framtiden bliva i stånd att vidmakthålla sina odlingar, än mindre utöka dem. Då minskning i importen av färsk frukt genom rådande valutaförhållanden icke är att förutse under år framåt, därest nu gällande tullsatser förbliva oförändrade, är det så gott som uteslutet, att de svenska fruktodlarna hädanefter komma att vidtaga åtgärder för fruktproduktionens höjande. Att nedlägga arbete och kostnader på odlingens rationella bedrivande är ju meningslöst, om skörden icke kan omsättas eller, därest detta verkligen lyckas, sådana priser icke kunna ernås, att ens skörde- och de i vårt land onaturligt höga fraktomkostnaderna bliva betäckta.

Det målmedvetna arbete, som av trädgårdsodlingens målsmän nedlagts och allt fortfarande nedlägges för fruktodlingens främjande, blir under sådana förhållanden verkningslöst, trots ganska betydande ekonomiska uppoffringar, som detta arbete vållar det allmänna. Den i raskt uppsving varande och med livligt intresse omfattade fruktodlingen har under de bägge sista åren på grund av den hejdlösa fruktimporten så allvarligt hämmats i sin utveckling, att det nu torde draga lång tid, innan den kan återvinna, vad som under denna tid förlorats.

En höjning av tullen på färsk äpplen och päron under den tid av året, då huvudparten av svensk frukt föres i marknaden, är första villkoret för att nu rådande oeffterättliga förhållanden på den svenska fruktmarknaden skola upphöra. En till 30 öre pr kg. förhöjd tull skulle åtminstone medföra att okynnesimport av utländsk frukt förebyggdes. Och importören skulle genom erläggande av större summor i tullavgifter säkerligen draga sig för massimport av en så lättförgänglig vara som färsk frukt. Genom sagda högre tullavgift komme import av färsk frukt icke att upphöra, men den komme sannolikt icke bliva större än att den motsvarade landets verk-

liga behov av utländsk frukt. Nu rådande spekulation i utländsk frukt torde emellertid, till gagn för alla parter, sannolikt komma att upphöra eller åtminstone starkt avtaga.

Enär erfarenheten under sista året visat, att landets fruktskörd numera under goda år är tillräcklig för landets behov under åtminstone 5 månader, bör en eventuell tullförhöjning vara gällande under lika lång tidsperiod, d. v. s. under tiden 1 september—1 februari.

För konsumenterna torde den obetydliga höjningen av tullsatsen med 20 öre pr kg. ingalunda komma att innebära en motsvarande höjning av inköpspriset. Erfarenheten från 1922 har nämligen lärt, att svensk frukt av överlägsen kvalité genomgående kunnat köpas icke oväsentligt billigare än utländsk.

Att uppskjuta frågan om förhöjning av frukttullen till dess tull- och traktatkommitténs förslag till ny tullagstiftning förelägges riksdagen torde medföra, att fruktodlingen under tiden skulle tillfogas så stora förluster, att den sedan icke under många år åter skulle kunna repa sig. Därför äro omedelbara åtgärder här om någonstädes av behovet påkallade, därest icke ekonomisk svensk fruktodling för lång tid framåt skall helt omöjliggöras.

Med anledning av det anförda få vi vördsamt hemställa,

att riksdagen behagade besluta, att tullsatsen å färska päron, stat. nr 107 D, och färska äpplen, stat. nr 107 E, under tiden 1 september—1 februari finge utgå med trettio (30) öre pr kg.

Stockholm i januari 1923.

Elof B. Andersson,
Fältenborg.

G. Sederholm.

Axel Wachtmeister.

Eric Hallin.

O. Strutz.

B. von Stockenström.

Erik Anderson.

Erik Abrahamsson.

Åke Ingeström.

M. Svensson.

Knut Heyman.

August Johansson.